

## Asia: Luonnokset asetuksista koskien Uudellemaalle perustettavia valtion luonnonsuojelualueita VN/5011/2018

Kiitämme ympäristöministeriötä lausuntopyynnöstä ja Uudenmaan luonnonsuojelun toteuttamisen edistämisestä. Uudet suojeluesitykset ovat hyvin valmisteltuja, mutta esitämme niihin joitakin muutoksia. Muistutamme samalla ministeriötä, että Uudenmaan alueen luonnonsuojelutilanne on esityksen jälkeen edelleen riittämätön ja Uudellamaalla on edelleen paljon lintujen lisäsuojelutarvetta muun muassa lintujen muuton- ja talviaikaisten kerääntymisalueiden osalta.

### VALTIONEUVOSTON ASETUS PORKKALAN LUONNONSUOJELUALUEISTA

Pidämme asetusta valtaosin kannatettavana.

Porkkalan luonnonsuojelualueella esitetään sallittavaksi allin, haahkan, sinisorsan ja telkän metsästys luonnonsuojelualueen yleisellä vesialueella sijaitsevilla osilla 10.9.–31.12. Valtaosa Porkkalan luonnonsuojelualueiden pinta-alasta sijaitsee yleisellä vesialueella, joten asetuksella sallitaan metsästys valtaosalla luonnonsuojelualuetta. Luonnonsuojelualueiden ensisijainen tarkoitus on luonnon suojelu. Eläinten tappaminen on lähtökohtaisesti tämän tavoitteen vastaista, ellei metsästyksen liity jotakin luonnonsuojelua edistävää tavoitetta. Vesilintujen metsästämiseen ei tällaista tavoitetta liity. Tämän vuoksi katsomme, että metsästystä on syytä rajoittaa ja sallia metsästys vain luonnonsuojelualueiden ulkopuolella.

Asetuksella metsästettäviksi säädetyistä vesilintulajeista allin on uhanalaisuusarvioinnissa todettu maailmanlaajuisesti vaarantuneeksi, mikä perustuu valtaosin Venäjällä pesivän, Itämerellä talvehtivan populaation heikkoon tilaan. Porkkalan luonnonsuojelualueella tavataan nimenomaisesti kyseisen populaation lintuja. Haahka on arvioitu uhanalaisuusarvioinnissa maailmanlaajuisesti silmälläpidettäväksi, EU:ssa erittäin uhanalaiseksi ja kansallisesti vaarantuneeksi (epäilemme, että vuonna 2019 julkaistavassa arviossa uhanalaisuusluokka voi olla tätäkin korkeampi). Arvio perustuu Itämerellä pesivän haahkapopulaation merkittävään vähenemiseen. Porkkalan luonnonsuojelualueella tavattavat haahkat kuuluvat tähän populaatioon. Kansallisesti Porkkalan alue on nykyään erityisen arvokas Suomen haahkapopulaatiolle, koska alueen poikastuotto on selvästi parempi kuin monilla muilla alueilla (esim. Läntinen Suomenlahti, Saaristomeri ja Ahvenenmaa).

Uhanalaisen lajin metsästäminen on lähtökohtaisesti populaatiolle haitallista, koska heikossa tilassa kaikki ylimääräinen kuolleisuus tulisi minimoida. Mielestämme asetusta, jolla erityisesti sallitaan kahden uhanalaisten lajien metsästäminen luonnonsuojelualueella, on huomattavassa ristiriidassa lajien luonnonsuojelutavoitteiden kanssa.

### VALTIONEUVOSTON ASETUS UUDENMAAN MAAKUNNAN LUONNONSUOJELUALUEISTA

Pidämme asetusta valtaosin kannatettavana.

Asetuksessa esitetään sallittavaksi allin, haahkan, sinisorsan ja telkän metsästys luonnonsuojelualueiden yleisellä vesialueella sijaitsevilla osilla 10.9.–31.12. Luonnonsuojelualueiden ensisijainen tarkoitus on luonnon suojelu. Eläinten tappaminen on lähtökohtaisesti tämän tavoitteen vastaista, ellei metsästyksen liity jotakin luonnonsuojelua edistävää tavoitetta. Vesilintujen harrastusmetsästämiseen ei tällaista

tavoitetta liity. Tämän vuoksi katsomme, että vesilintujen metsästys pitäisi sallia vain luonnonsuojelualueiden ulkopuolella.

Asetuksella metsästettäväksi säädetyistä vesilintulajeista alli on uhanalaisuusarvioinnissa todettu maailmanlaajuisesti vaarantuneeksi, mikä perustuu valtaosin Venäjällä pesivän, Itämerellä talvehtivan populaation heikkoon tilaan. Haahka on arvioitu uhanalaisuusarvioinnissa maailmanlaajuisesti silmälläpidettäväksi, EU:ssa erittäin uhanalaiseksi ja kansallisesti vaarantuneeksi (epäilemme, että vuonna 2019 julkaistavassa arvioissa uhanalaisuusluokka voi olla tätäkin korkeampi). Arvio perustuu Itämeren haahkapopulaation merkittävään vähenemiseen. Uhanalaisen lajin metsästäminen on lähtökohtaisesti populaatiolle haitallista, koska heikossa tilanteessa olevan populaation kaikki ylimääräinen kuolleisuus tulisi minimoida. Mielestämme asetus, jolla erityisesti sallitaan kahden uhanalaisten lajien metsästäminen luonnonsuojelualueella, on huomattavassa ristiriidassa lajien ja alueiden luonnonsuojelutavoitteiden kanssa.

Rauhoitussäännöksissä sallitaan ojien ylläpito ja kunnostus luonnonsuojelualan ulkopuolisten alueiden välttämättömiä kuivatustoimenpiteitä varten. Mielestämme luonnonsuojelualueilla sijaitsevien ojien ylläpidon ja kunnostuksen tulee olla luvanvaraista, koska niiden kunnostuksella ja ylläpidolla voi olla vaikutusta alueiden luonnontilaan, mikä korostuu erityisesti pienten alueiden osalta.

#### SÖDERSKÄRIN MAIHINNOUSUKIELLON MUUTTAMINEN

Söderskärin majakka- ja luontosaaren maihinnousukieltoa esitetään heikennettäväksi nykyisestä siten, että liikkumisrajoitus ei koskisi merkittäviä reittejä eikä rakennusten välittömiä lähialueita. Asetuksen perustelujen mukaan vapaa liikkuminen olisi mahdollista laiturien ja tärkeimpien rakennusten välisillä reiteillä ja rakennusten välittömässä läheisyydessä. Perustelujen mukaan maihinnousu olisi kieltoaikana mahdollista ainoastaan laitureilta.

Söderskärin Majakka-, Auran- ja Luotsisaari ovat nykyään koko Söderskärin saariryhmän tärkeimpiä lintujen pesimäsaaria, joilla on erityinen tarve rajoittaa ihmisten liikkumista. Nykyään saarilla on liikkumisrajoitusaikaan matkailuyrityksen toimesta turismia, joka perustuu poikkeuslupaun. Turismi on matkailuyrittäjän ohjaamaa ja valvomaan ja ajoittuu pieneen osaan päivästä. Ohjatulla poikkeuslupiin perustuvalla matkailutoiminnalla on pystytty sovittamaan yhteen lintujen pesinnän suojelu ja matkailu. Jo nykytilanteessa pienempien lintulajien, kuten tyllin, vaikeasti havaittavia pesiä on tuhoutunut turismin takia, mutta suurempien lajien, kuten haahkan pesät on pystytty varsin hyvin huomioimaan.

Liikkumisrajoitusten löyhentäminen nykyisestä johtaa erittäin todennäköisesti sekä linnustoon kohdistuvan häiriön että ihmisten väärillä alueilla liikkumisen lisääntymiseen. Muutoksen jälkeen kuka tahansa voisi ilman ohjausta kulkea reiteillä ja rakennusten läheisyydessä lintujen pesinnän kannalta herkipään aikaan.

Mielestämme asetusta tulee muuttaa siten, ettei Söderskärin alueen liikkumiskieltoihin ole asetukseen kirjattuja poikkeuksia. Asetuksen 4 §:n kohtasta 4 b tulee poistaa maininta ” lukuun ottamatta Söderskärin Majakkasaaren ja Luotsisaaren merkittävät reittejä ja rakennusten pihapiirejä”. Turismia voidaan edelleen jatkaa poikkeusluvalla, jolloin pystytään varmistamaan turistien ohjaus ja minimoimaan haitta linnustolle.

#### LÅNGÖRENIN LIIKKUMISKIELTOALUE

Långörenin suojelualan liikkumiskieltoaluetta kannattaisi mielestämme laajentaa lounaaseen Kalkskärs Storhälletin saakka, jotta se kattaisi paremmin lintujen kerääntymisalueen tärkeimmät osat ja varmistaisi lintujen häiriöttömän lepäilyn alueella.

## YMPÄRISTÖMINISTERIÖN ASETUS UUDENMAAN MAAKUNNAN LUONNONSUOJELUALUEISTA

Pidämme asetusta lähtökohtaisesti kannatettavana.

Rauhoitussäännöksissä sallitaan ojien ylläpito ja kunnostus luonnonsuojelualan ulkopuolisten alueiden välttämättömiä kuivatustoimenpiteitä varten. Mielestämme luonnonsuojelualueilla sijaitsevien ojien ylläpidon ja kunnostuksen tulee olla luvanvaraista, koska niiden kunnostuksella ja ylläpidolla voi olla vaikutusta alueiden luonnontilaan, mikä korostuu erityisesti pienten alueiden osalta.

Mielestämme Vallisaaren suojelualan tulisi kattaa esitettyä selvästi paremmin kaikki rakentamattomaksi jääneet alueet sekä Vallisaaren että Kuninkaansaaren alueella.

BirdLife Suomen puolesta 22.2.2019

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja

Teemu Lehtiniemi, suojelu- ja tutkimusjohtaja